

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Jan Neruda - Povídky malostranské
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL1.2.18
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Olga Šimandlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	Říjen 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor:	Český jazyk a literatura
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Světová a česká literatura 19. století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	2. a 4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci díla Jana Nerudy Povídky malostranské a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	NERUDA, Jan. <i>Povídky malostranské</i> . 4. vyd. Praha. Československý spisovatel, 1984. ISBN neuvedeno. s. 207-208. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

Jan Neruda – Povídky malostranské

Doktor Kazisvět

Dr. Heribert mladší byl by měl po Malé Straně dosti přízně, kdyby byl chtěl. Po smrti otcově přenášelichuraví důvěru svou na něho, ale ať přišel chudý neb bohatý, on nevyslyšel žádného a nešel nikam. Znenáhla tedy důvěra přestala, obyvatelé okolní začli ho považovat za něco takového, čemu se říká "zkažený student", a pozděj se i posmívali: "Ah doktor, ano - ani kočku bych mu nesvěřil!" Doktora Heriberta, podobalo se, přílišně se to netklo. Zdálo se, že vůbec o lidi nestojí. Nikoho nepozdravil, pozdraven nikomu neděkoval. Když šel po ulici, vypadalo to, jako když vichr zvadlý list honí sem a tam. Byl postavy skoro malé - podle nové míry měl jen as tak půl druhého metru a tu suchou postavičku svou kormidloval ulicí tak, aby byla od ostatních postav lidských vždy aspoň na dva kroky vzdálena. Odtud to zmítání. Modré jeho oko bylo jaksi plno ostychu, jako oko kopnutého psa. Tvář jeho byla světlonědým vousem zarostlá - zarostlá tvář dle tehdejších náhledů byla také něco zcela neslušného. V zimě, když měl na sobě šedivý mlynářský kalmuk, zapadala hlavička pod soukennou čepici hluboko do límce z bavlněného astrachánu, a v létě, když měl šedivý, kostkovaný šat lehký nebo ještě lehčí šat plátěný, kývala se nejistě jakoby na slabé štopce. V letěchodil již o čtvrté hodině ranní do sadů na Mariánských hradbách a tu si zasedl s knihou v ruce někam na nejodlehlejší lavici. Stalo se, že některý dobrosrdečný soused malostranský si k němu přisedl a mluvit začal. Ale dr. Heribert vstal, sklapnul knihu a šel, neodvětiv ani slova. Pak ho už nechali zcela. Ano tak daleko to přivedl dr. Heribert, že vzdor tomu, že mu bylo teprv asi čtyřicet let, nestarala se z malostranských panen o něho už ani jedna. Najednou se ale přihodilo něco - jak jsem řekl, až do novin to přišlo! A o tom chci vypravovat.

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Zařadte výňatek do kontextu celé povídky, interpretujte ji.
2. Charakterizujte hlavní postavu příběhu a objasněte, čím je „podivínská“. Využijte výňatku textu i znalosti celé povídky.
3. V jakém prostředí a v jaké době se odehrávají příběhy z Povídek malostranských?
4. Z jakých společenských vrstev pocházejí hrdinové Nerudovo povídek?
5. Vysvětlete, v čem je osobitost Nerudova umění vypravěčského, charakterizačního a popisného.
6. V povídkách je Neruda často sám vypravěčem nebo se ztotožňuje s některou postavou, píše v tzv. ich-formě. Objasněte pojem ich-forma.
7. Posuďte, zda v povídkách Neruda život idealizuje nebo zda je život zobrazen bez idealizace, realisticky.